

Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду

На седници Наставно-научног већа Универзитета у Београду одржаној 1. октобра 2014. године одређена је Комисија за преглед и оцену докторске дисертације коју је мр Јелена Булајић предала под насловом „Поетика романа Данила Николића“. У Комисију су именовани: др Радивоје Микић, редовни професор Филолошког факултета у Београду (ментор); др Михаило Пантић, редовни професор Филолошког факултета у Београду и др Стојан Ђорђевић, редовни професор Филозофског факултета у Нишу, а ова одлука је уручена Комисији 9. 10. 2014. године. Комисија има част да Већу Филолошког факултета поднесе следећи

ИЗВЕШТАЈ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао комисију:

1. X 2014. Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. др Радивоје Микић, редовни професор, наука о књижевности, српска књижевност, 2005.

Катедра за српску књижевност са јужнословенским књижевностима, Филолошки факултет Универзитета у Београду; ментор:

2. др Михаило Пантић, редовни професор, наука о књижевности, јужнословенска компаратистика, 2009.

Катедра за српску књижевност са јужнословенским књижевностима, Филолошки факултет Универзитета у Београду, члан комисије:

3. др Стојан Ђорђевић, редовни професор, наука о књижевности, српска књижевност, 2013.
Департаман за српску књижевност и језик, Филозофски факултет Универзитета у Нишу; члан комисије.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља и презиме:

Јелена, Драган, Булајић

2. Датум рођења, општина и република:

8. мај 1978, Приштина, Србија

3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе:

23. новембар 2011, Филолошки факултет Универзитета у Београду, „Лирски кругови *Магновења и Одјец* у поезији Момчила Настасијевића“

4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:

Област филолошких наука – Наука о књижевности

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

„Поетика романа Данила Николића“

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација мр Јелене Булајић садржи 344 стране, организована је у пет поглавља (Увод, Аспекти текста у романима Данила Николића, Обликовање приче у романима Данила Николића, Дочарани свет у романима Данила Николића, Закључак). На крају дисертације налази се литература разврстана у три целине (Изворна литература, Општа литература, Литература о Данилу Николићу). На почетку се налази апстракт на српском и енглеском језику.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Компонујући своју докторску дисертацију, мр Јелена Булајић је посебну пажњу поклонила уводном поглављу у коме даје основне карактеристике прозног опуса Данила Николића. И мада ће се систематичније бавити само Николићевим романима, она у уводном поглављу, онолико колико је потребно, указује на најважније одлике и његових приповедака и његових романа, стављајући посебно нагласак на пишчеву оданост причи и причању, и на особено схватање саме приче као дуката, мелема и телеграма, као и на Николићеву везаност за традицију усменог приповедања. А до Николићевог књижевног формирања и афирмације није дошло ни лако ни брзо и мр Јелена Булајић је, користећи и пишчеве исказе и друга сведочанства о томе, показала

колико је неизвесности пратило књижевну судбину Данила Николића, писца који је после прве књиге прича („Мале поруке“, 1957) ћутао доста дуго и тако готово ишчекао из књижевног живота у који је поново ушао књигом приповедака „Повратак у Метохију“. Али после објављивања ове књиге, а нарочито после објављивања романа „Власници бивше среће“, Данило Николић постаје све значајнији писац, о чему сведоче и бројна признања и, исто тако, бројни критички текстови. И као код многих писаца, и код Данила Николића је посебно важан тренутак у књижевном раду био баш тај тренутак, прелазак са приповедака на роман као доминантни облик у српској књижевности друге половине XX века. Отуда се и може рећи да је објављивање романа „Власници бивше среће“ било изузетно важан догађај у књижевној судбини Данила Николића, да је то био тренутак који је овом писцу омогућио да заузме веома важно место у савременој српској књижевности, место које му, сасвим сигурно, не би обезбедиле само приповетке.

Осврћући се на експлицитну поетику Данила Николића, мр Јелена Булајић је посебну пажњу посветила пищевим настојањима да причу и приповедање истакне као основне састојке свог књижевног опуса, што се види и из пищевог указивања на дубину фасцинације делима као што су „Божји људи“ Борисава Станковића и Чеховљеве приповетке. Пре него што је започела анализу поетичких својстава романа Данила Николића, мр Јелена Булајић је сасвим укратко приказала теоријско-методолошки оквир у коме ће се кретати њена анализа. Ослањајући се на новије резултате оног смера књижевно-теоријског мишљења који у свом средишту има карактеристике уметничке прозе и посебно на резултате у сфери наратологије, мр Јелена Булајић одређује два кључна појма – појам поетичког система и појам наративне структуре и њених основних елемената. Тако је она, у ствари, формирала оквир у који ће сместити анализу поетике романа Данила Николића, анализу у чијем су средишту они елементи структуре прозног текста на које су проучаваоцима скретали пажњу наратолози попут Мике Бал, Х. Портер Абот, Џералд Принс и други. Суштина свих наратолошких напора је била везана за настојање да се прикаже сложеност организације прозног текста, на једној страни, и разноликост изражајних средстава којима се приповедачи служе ради остваривања одређених ефеката, на другој страни. Полазећи од става Мике Бал да „приповедна инстанца јесте суштински појам за анализу наративног текста“, мр Јелена Булајић анализира проблем приповедне инстанце у романима Данила Николића, поклањајући посебну пажњу чињеници да у Николићевим романима имамо посла са „вишеслојном текстуалном структуром“ и да је та структура најсложенија у романима „Власници бивше среће“, „Краљица забаве“ и „Фајронт у Грегтегу“.

И не само зато што је реч о првом роману Данила Николића већ много више због тога што је реч о његовом најбољем и што се проблема наративне инстанце тиче најложенијем роману, „Власници бивше среће“ су били повод за најсложенији аналитички захват у докторској дисертацији мр Јелене Булајић. Указујући најпре на то да „статус приповедне инстанце у роману „Власници бивше среће“ има лик писца“, мр Јелена Булајић је посебну пажњу поклонила околности да баш та приповедна инстанца „уводи друге говорне субјекте у структуру романа“ и да због тога све приче осим оне која се тиче писца и његове књижевне али и животне судбине имају статус уметнутих прича. А те уметнуте приче имају врло различит карактер, пошто се међу њима налази и прича о Атанаску Даниловићу, фрагменти текстова из различитих књига, исечци из новина, писма Светолика Даниловића, дневничке белешке. И то указује на једну важну одлику Николићевог начина приповедања и у роману „Власници бивше среће“ и у другим романима – на

пишчеву потребу да се служи већим бројем приповедних инстанци. А само укључивање различитих приповедних инстанци је знак да Данило Николић велику пажњу поклања морфолошком аспекту приче, пошто је уверен да разноликост приповедних инстанци омогућава да се прозни текст на особен начин конструише, једнако као што кроз сложеност конструкције наративног текста писац долази у прилику да и друге његове аспекте усклади са морфолошком компонентом. То је посебно добро видљиво у роману „Фото-керамика господина Цебаловића“, пошто се у овом роману јавља онај тип наративне инстанце који је најподеснији за успостављање врло сложених односа између приповедачких гласова, односа сложених и због тога што је било неопходно да се до слике једне трагичне судбине стигне кроз активирање неколико могућих семантичких перспектива, кроз једну особену наративну полифонију. Оно што је анализа приповедне инстанце омогућила мр Јелени Булајић свакако је и грађење претпоставки за разумевање једног особеног поступка успостављања слике самих догађаја о којима је реч у романима Данила Николића – до те слике се долази поступком који подразумева слагање више разломљених целина. Отуда је и било могуће да се читалац Николићевих романа налази у позицији која је, у основи, блиска позицији иследника – пред њим је низ свесно расклопљених појединости које он мора да доведе у прави поредак да му смисао приче не би измакао. И у томе треба видети један од извора несумњиве модерности Николићевог приповедања – смисао текста није унапред загарантован, читалац до њега сам долази уз не мале тешкоће и недоумице. А пошто Данило Николић воли да у своје романима уводи не само различите типове приповедача већ и различите типове текста, приступ мр Јелене Булајић је био изузетно погодан да се осветли баш та димензија његовог приповедачког поступка.

У намери да разложи приповедачки поступак Данила Николића, мр Јелена Булајић је пажњу усредсредила и на оне елементе који том поступку обезбеђују препознатљивост, преваходно стилско-језичку индивидуалност. А међу њима су посебно важни описи и коментари, пошто начин на који приповедач у прозни текст уводи простор и време (а може их увести тако што им посвећује дескриптивне целине мањег или већег обима) указује на његову потребу да успостави релативно чврсту везу између саме приче и одређене социјално-политичке реалности. Будући да Данило Николић у својим романима приказује догађаје који обухватају читав један век (у „Власницима бивше среће“ захваћена су збивања од самог почетка 20. века до последњих деценија тог века, сличан случај је и у другим романима, посебно онда кад се осветљава проблем српско-албанских односа, кад се приказује генеза сукобљавања ова два народа) и будући да је за разумевање судбина јунака у, примера ради, роману „Фајронт у Гргетегу“ врло важна политичко-идеолошка димензија слике света, описи како простора тако и онога што би се могло означити као историјско време са за њега репрезентативним збивањима су морали добити важно место. Дајући и те описе не као целину, већ и њих разламајући, претварајући их у особен мозаик који читалац треба да уведе у коначан облик, Данило Николић је постао један од оних савремених српских писаца који су изашли на глас као мајстори књижевног описа. А говорећи о догађајима који имају врло велики социјално-политички значај, Данило Николић је дошао у прилику да на уметнички врло сугестиван начин проговори о ономе што свој наставак има и у процесима наше свакодневице, мада је тај аспект Николићевог опуса у анализи мр Јелене Булајић остао помало у сенци њеног појачаног интересовања за сам књижевни облик, његову структуру и начин на који функционишу елементи те структуре.

Али, ако мр Јелена Булајић због теоријско-методолошке перспективе коју је изабрала није могла да се у већој мери посвети историјским и социјално-политичким аспектима тематике романа Данила Николића, она је у мери израженијој него код других тумача у средиште своје анализе поставила неке од проблема „језичко-стилске организације“ Николићевих романа, посебно се аналитички усредсређујући на употребу поређења, на поступке парцелације реченице који је и типолошки а добрим делом и функционално другачији него у прози Милоша Црњанског, писца који је баш овај поступак учинио врло важним у модерној српској књижевности, подједнако успешно га користећи и у својој поезији и у својој прози, на разноликост начина преношења туђе речи и на графостилемске поступке који су неопходни писцу који се служи различитим облицима увођења различитих приповедних инстанци и који, због тога, мора да води рачуна о томе да се те инстанце не „стопе“ ни морфолошки ни стилско-језички. Сваки од ових поступака у романима Данила Николића има засебну функцију (поређење, примера ради, треба да допринесе појачавању сликовитости и упечатљивости стилског слоја и отуда се и може рећи да је баш овај писац једно тако старо стилско-језичко средство користио и врло широко и врло ефектно, док опет поступак парцелације реченице треба да омогући коришћење различитих ритмичко-интонационих могућности у обликовању већих наративних целина, док различити графостилемски поступци, односно имитација писама, службених докумената, уграђивање исечака из новина у приповедни текст треба да омогуће да се све време одржи живом представа о присуству различитих наративних инстанци, различитих приповедних перспектива).

Неке од оних карактеристика Николићевих романа које је мр Јелена Булајић већ подробно осветлила могу се посматрати и као наговештај за проширивање аналитичке перспективе на феномен интертекстуалности, односно за потребу овог нашег писца да у своје романима укључује фрагменте из различитих књижевних и некњижевних текстова, мада Данило Николић не бежи ни од аутоцитата. И мада је код нас проблем интертекстуалности једно време подробније укључиван у аналитичку оптику само онда када је реч о песничким делима, после неких тумача Кишове прозе али и прозе неких других писаца све чешће се феномен интертекстуалности везује и за тумачење прозе. Може се рећи да је мр Јелена Булајић настојала да феномен интертекстуалности посматра као ону одлику Николићевог приповедачког поступка која је у дубљем складу са потребом овог писца да на различите начине или ојачава миметичку димензију приповедања (тамо где је, примера ради, реч о српско-албанским односима и где постоји потреба да се у причу укључи и неки историјски документ) или се преко цитата фингира присуство и само постојање још једне приповедне инстанце. Оно што је ван сваке сумње јесте аналитички богато поткрепљено сазнање да у романима Данила Николића има много цитата, да они немају орнаментални карактер, пошто су на различите начине коришћени за ојачавање неког приповедног становишта, неке приповедне инстанце.

Поглавље „Аспекти текста у романима Данила Николића“ се, са много разлога, може сматрати централним у докторској дисертацији „Поетика романа Данила Николића“, пошто из карактеристика које су у њему анализирание проистичу и друге одлике поетике романа овог писца, а пре свега оне које су се у традиционалној науци о књижевности означавале као композиција романа. Испитујући у оквиру поглавља „Обликовање приче у романима Данила Николића“ најпре односе феномен тзв. новелистичке композиције романа, о коме је, поред осталих, говорио и Борис Томашевски, настојећи да на тај начин осветли однос који мора да буде успостављен

између кратких и дугих наративних форми, мр Јелена Булајић је дошла у прилику да покаже како Данило Николић који је приповедач и посебно мајстор кратке приче и своје романе гради као низове чврсто или лабаво повезаних прича. Отуда је и било могуће да недавно Николић објави засебну књигу под насловом „Приче из мојих романа“ и да на тај начин и непосредно читаоцу покаже како су, у ствари, грађени његови романи и шта је посебно важно за њихову композицију. И могло би се рећи да су „Власници бивше среће“, и са становишта композиције, најсложенији Николићев роман, пошто у њему поред тзв. паралелне композиције као саме основе развијања приповедања срећемо и низ релативно самостални и тек накнадно у основни наративни ток сливених прича и наративних фрагмената, мада, како то показује анализа мр Јелене Булајић ни други Николићеви романи немају једноставну композицију. А могло би се рећи да сам тип композиције романа непосредно утиче и обликовање временског плана, односно оног аспекта Николићевих романа који мр Јелена Булајић назива „темпорална организација догађаја у причи“, пошто је овај писац, између осталог, познат и по томе што нарушава устаљени хронолошки поредак, што, другим речима, одступа од тзв. начела узастопности временских секвенци, што потпуно слободно распоређује догађаје о којима се приповеда и што се прави временски поредак у роману може само накнадно успоставити. А све то, као што показује анализа мр Јелене Булајић, није без одраза на сам ритам приповедања, односно баш то омогућава Данилу Николићу да у неким романима, као што је, примера ради, „Краљица забаве“ на особен начин организује однос између наративних чланака, једнако као што такав начин коришћења темпоралне организације приче писцу омогућава да успоставља врло необичан однос између главних и споредних догађаја у причи, пошто тзв. споредни догађаји, врло често, добијају интерпретативну позицију, тачније речено они омогућавају читаоцу да јасније види основни наративни план.

Пошто је у средиште свог интересовања ставила питања организације приче и питања композиционих аспеката, мр Јелена Булајић се оним аспектом прозног текста који је раније означаван као тематика аналитички осветлила тек у четвртном поглављу, у поглављу „Дочарани свет у романима Данила Николића“. И могло би се рећи да и положај овог поглавља и његова структура, тачније чињеница да посебна пажња није посвећена тзв. косовско-метохијској тематици у романима Данила Николића, а посебно у романима „Власници бивше среће“, „Краљица забаве“, „Мелихат из Глог“, мада рефлекса те тематике има и у другим романима, може постати повод за питање: да ли је Данило Николић писао своје романе да би демонстрирао своју вештину у баратању различитим моделима приповедне инстанце или их је писао да би, поред осталог, судбину породице Даниловић врло чврсто везао за оквире живота на Косову и Метохији? Мада је овакво питање у својој суштини реторичко, оно се једним делом односи и на природу данашње науке о књижевности, односно оно указује на последицу сувише разгранатих наратолошких испитивања која у други план стављају семантички аспект књижевног текста а повлашћују оно што би се могло означити као граматика књижевног текста. Рашчањујући тематски план Николићевих романа, мр Јелена Булајић се трудила да тематске компоненте поређа по њиховој улози у обликовању онога што она, у духу феноменолошке терминологије, назива „дочарани свет“. Као што и у својим приповеткама, готово као Борисав Станковић, повлашћује минуло време и садржаје живота који су били могући у том времену, тако Данило Николић и у романима воли да зађе и у даљу и врло далеку прошлост. Отуда у његовој прози те изразито лирска, евокативна компонента, то настојање његових јунака да се од ружне и грубе садашњости

бране бекством у прошлост и успомене, да призивају слике минулих дана и у њих затворене љубави.

Анализирајући тематику Николићевих романа, мр Јелена Булајић указује и на један парадокс, на чињеницу да приповедач који тако суптилно описује свет успомена, љубавне доживљаје, предавање метохијском пејзажу, уме, у исто време, да буде и оштар критичар наших нарави, људске опседнутости влашћу и владањем, једнако као што уме да искаже дубоко незадовољство данашњим човековим односом према природи као извору свих облика живота. И баш захваљујући томе је и било могуће да у Николићевим романима имамо чисто лирске пасаже, посебно оне у чијем је средишту опис метохијског пејзажа и лепоте коју му даје сама чињеница да у том облику одавно не постоји, једнако као што је могуће да у романима овог писца („Фото-керамика господина Цебаловића“) сусретнемо једну дубоку анализу оне тамне стране људске личности из које се рађа све што спада у сферу зла и изопачености или да (у роману „Фајронт у Гргетегу“) сретнемо такав опис носилаца власти који делује застрашујуће. А пошто се сваки тематски аспект у књижевном тексту може добро уобличити само ако буде везан за одговарајући просторни и временски оквир, мр Јелена Булајић је настојала да укаже и на све специфичности просторно-временске димензије слике света у романима Данила Николића, показујући кроз врло детаљну интерпретацију да је Николићев књижевни свет обликован тако да се у његовом средишту налази простор Косова и Метохије и тако што су приповедањем обухваћен догађаји који обухватају готово читав 20. век. Захваљујући томе нам се Данило Николић указује као писац који је настојао да у својим романима прикаже оне облике људског искуства који су подједнако репрезентативни за један простор и за једно време. И ту је реч о још једном парадоксу. Писац чија је приповедна техника врло модерна, уз њега су тумачи везивали и поетику постмодернизма, у исто време је и писац који у други план својих романа ставља низ елемената које баштини из реалистичке прозе. А то, у ствари, значи да је Данило Николић писац чија је поетика веома сложена и мр Јелена Булајић је и настојала да на ту сложеност најпре укаже а потом и да је аналитички осветли.

VI ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Са много разлога се може рећи да је мр Јелена Булајић у својој докторској дисертацији „Поетика романа Данила Николића“ дала прву целовиту и системски засновану студију о поетици прозе Данила Николића. Исто тако, треба истаћи и да је мр Јелена Булајић своју интерпретацију најважнијих одлика романа Данила Николића поставила на јасно оцртану теоријско-методолошку подлогу, полазећи од репрезентативних увида у наратолошку али и другу за ову тему релевантну литературу. Осветљавајући најважније одлике поетике Николићевих романа, мр Јелена Булајић је дошла у прилику да запажања која су се и раније јављала у критичарским текстовима јасније и боље артикулише и да их постави у контекст проучавања најважнијих одлика српске књижевности друге половине прошлог века. Оно што је посебно важно је свакако настојање мр Јелене Булајић да се држи стварних одлика књижевног текста, да не залази у сфери спекулативног мишљења већ да свако своје запажање аналитички поткрепи и утемељи.

VII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Осветљавајући најважније одлике поетике романа Данила Николића, мр Јелена Булајић је дала важан допринос проучавању поетике српске књижевности друге половине 20. века, једнако као што је прозни опус једног писца посматрала у јасно оцртаном теоријско-метололошком оквиру што је омогућило да њена интерпретација увек има поуздану основу и релевантне закључке. Исто тако, посматрајући романијерски опус једног писца, мр Јелена Булајић је указала и на важне карактеристике романа у савременој српској књижевности и захваљујући томе њена докторска дисертација има шири значај и може да буде полазиште и за изучавање других појава у савременој српској књижевности. Оно што је ван сваке сумње је чињеница да после ове дисертације Данило Николић постаје један од оних писаца чији је опис подвргнут научном опису и тиме уведен и у књижевно-историјски хоризонт у коме нам се његов опус указује као један од најважнијих у савременој српској књижевности.

VIII БИБЛИОГРАФИЈА НАВЕДЕНА У ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

А. Изворна литература

- Николић 2003:** Данило Николић, *Велика празна река*, Београд: Народна књига-Алфа.
- Николић 2005а:** Данило Николић, *Власници бивше среће*, Београд: Политика-Народна књига.
- Николић 2002а:** Данило Николић, *Јесења свила*, Београд: Народна књига-Алфа.
- Николић 2009:** Данило Николић, *Коректор*, Београд: Завод за уџбенике.
- Николић 2004:** Данило Николић, *Краљица забаве*, Београд: Политика-Народна књига.
- Николић 2005б:** Данило Николић, *Мелихат из Глог*, Београд: Народна књига-Алфа.
- Николић 2007:** Данило Николић, „Мој асистент”, *Поља, часопис за књижевност и теорију*, LII: 444, стр. 31–33.
- Николић 2005в:** Данило Николић, *Праш за позлату*, Београд: Народна књига-Алфа.
- Николић 2012:** Данило Николић, *Списак будућих покојника*, Београд: Српска књижевна задруга.
- Николић 2000а:** Данило Николић, „Учење, учитељи и оцене”, у: *Савремена српска проза*, број 12, стр. 29–35.
- Николић 2002б:** Данило Николић, *Фајронт у Гргетегу*, Београд: Народна књига-Алфа.
- Николић 2000б:** Данило Николић, *Фото-керамика господина Цебаловића*, Београд: Филип Вишњић.
- Николић 2006:** Данило Николић, *Црта за сабирање*, Београд: Политика-Народна књига.

Б. Општа литература

- Абот 2009:** Hans Porter Abot, *Uvod u teoriju proze*, Beograd: Službeni glasnik.
- Бал 2000:** Mike Bal, *Naratalogija*, Beograd: Narodna knjiga-Alfa.

- Величковић 2007:** Др Станиша Величковић, *Интерпретације из књижевности*, Прва књига, Ниш: Школска штампа.
- Вучковић 2008:** Радован Вучковић, *Лисац, дело, читалац*, Београд: Службени гласник.
- Деретић 1997:** Јован Деретић, *Поетика српске књижевности*, Београд: Филип Вишњић.
- Ковачевић 2012:** Милош Ковачевић, *Лингвостилистика књижевног текста*, Београд: Српска књижевна задруга.
- Ковачевић 1998:** Милош Ковачевић, „Стилска фигура или новост вјечна”, у: Милош Ковачевић, *Стилске фигуре и књижевни текст*, Београд: Требник, стр. 7–8.
- Лешић 2008:** Zdenko Lešić, *Teorija književnosti*, Beograd: Službeni glasnik.
- Ломпар 2008:** Мило Ломпар, *О завршетку романа*, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.
- Милосављевић 1997:** Петар Милосављевић, *Теорија књижевности*, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
- Ораић-Толић 1990:** Dubravka Oraić-Tolić, *Teorija citatnosti*, Zagreb: Grafički zavod Hrvatske.
- Петковић 2006:** Новица Петковић, „Поетика српске књижевности: предмет и сврха проучавања”, у: Новица Петковић, *Огледи из српске поезике*, Београд: ЗУНС.
- Поповић 2007:** Tanja Popović, *Rečnik književnih termina*, Beograd: Logos Art.
- Принс 2011:** Džerald Prins, *Naratološki rečnik*, Beograd: Službeni glasnik.
- Солар 2012:** Milivoj Solar, *Teorija književnosti sa rječnikom književnoga nazivlja*, Beograd: Službeni glasnik.
- Стевановић 1986:** Михаило Стевановић, *Савремени српскохрватски језик II*, Београд-Научна књига.
- Стојановић 2012:** Бранко Стојановић, „Књижевно-научна симфонија”, у: Милош Ковачевић, *Лингвостилистика књижевног текста*, Београд: Српска књижевна задруга, стр. VII–XXX.
- Тодоров 1986:** Цветан Тодоров, *Поетика*, Београд: Филип Вишњић.
- Томашевски 1972:** Борис В. Томашевски, *Теорија књижевности: поезика*, Београд: Српска књижевна задруга.
- Шкловски 1991:** Viktor Šklovski, „Umetnost kao postupak”, у: *Teorijska misao o književnosti* (priredio Petar Milosavljević), Novi Sad: Svetovi, str. 445–454.

В. Литература о Данилу Николићу

- Бојовић 1999:** Вујица Бојовић, „Фајронт за једну генерацију”, *Мостови: култура, умјетност, друштвени живот*, XXX: 159–160–161, стр. 174–176.
- Брајовић 1995:** Тихомир Брајовић, „Продужено трагање”, *НИН*, број 2332 (8. септембар 1995.), стр. 32.
- Весковић 2006:** Младен Весковић, „Љубав је иста на обе стране”, *Летопис Матице српске*, 182: 6, стр. 1130–1133.
- Војводић 1996:** Момир Војводић, „Моћ једноставног приповиједања”, *Стварање*, LI: 8–12, стр. 1156–1157.
- Вукановић 1990:** Јованка Вукановић, „Одбрана памћења”, *Стварање*, 45: 2–3, стр. 310–311.
- Гикић-Петровић 1999:** Радмила Гикић-Петровић, „Одбрана приче (Разговор са Данилом Николићем)”, *Летопис Матице српске*, 175: 6, стр. 1013–1019.
- Димитријевић 1999:** Ђорђе Димитријевић, „Фајронт за старије”, *НИН*, бр. 2508 (21. 1. 1999.), стр. 36–39.

- Ђурђевић 1999:** Olivera Đurđević, „Spokojan je pisac u nespokoju tema”, *Glas javnosti*, broj 221 (15. januar 1999.), <<http://arhiva.glas-javnosti.rs/arhiva/1999/01/18/ov-03-18-01.html>> 16. 5. 2014.
- Закић 1998:** Rastko Zakić, „Mi smo slobodi privrženi nastrano”, *Satiričnik DANGA*, broj 9 (decembar 1998.), <www.aforizmi.org/danga/9/intervju.htm> 16. 5. 2014.
- Јањић 1998:** Јован Јањић, „Метохијски завет”, *НИН*, број 2490 (17. септембар 1998.), стр. 42–43.
- Јовановић 1998:** Александар Јовановић, „Слике расутих љубави”, *Политика*, 95: 30594 (26. 12. 1998.), стр. 38.
- Косанић 2002:** Иванка Косанић, „Сетна и дирљива прича”, *Савременик*, број 97–98, стр. 119–120.
- Марчетић 2004:** Андријана Марчетић, „Последњи романтичар”, *НИН*, број 2665 (24. 1. 2002.), стр. 45–46.
- Микић 2004а:** Радивоје Микић, „Белешка о писцу”, у: Данило Николић, *Краљица забаве*, Београд: Политика-Народна књига, стр. 197–199.
- Микић 1999:** Радивоје Микић, „Мрачна тема и весела прича”, *Летопис Матице српске*, 175: 6, стр. 979–991.
- Микић 2000:** Радивоје Микић, „Прича о светлу љубави и мраку душе”, у: Данило Николић, *Фотокерамика господина Цебаловића*, Београд: Филип Вишњић, стр. 135–150.
- Микић 2005:** Радивоје Микић, „Ствари које су прошле”, у: Данило Николић, *Власници бивше среће*, Београд: Политика-Народна књига, стр. 5–24.
- Микић 2004б:** Radivoje Mikić, „Tamno jezgro života”, *Večerne novosti*, (2. 10. 2004.), <www.novosti.rs/vesti/kultura.71.html:162330-Tamno-jezgro-zivota> 16. 5. 2014.
- Миловић 1999:** Момир С. Миловић, „Мајсторство приповиједачког дара”, *Стварање*, LIV: 6/8, стр. 636–640.
- Милошевић 2005:** Маријана Милошевић, „Балада о краљици лепоте”, *Београдски књижевни часопис*, II: 4/15, стр. 187–190.
- Недић 2000:** Марко Недић, „Тачке препознавања у прози Данила Николића”, у: *Савремена српска проза*, број 12, стр. 7–17.
- Павковић 1997:** Vasa Pavković, „Danilo Nikolić, Kraljica zabave”, у: Vasa Pavković, *Kritički tekstovi, Savremena srpska proza*, Београд: Prosveta, стр. 20–24.
- Пантић 2004:** Михајло Пантић, „Николић, Данило”, у: Михајло Пантић, *Свакодневник читања, Шта читам и шта ми се догађа II (лични азбучник писаца)*, Вршац: Књижевна општина Вршац, стр. 99–100.
- Пантић 1999:** Михајло Пантић, „Осмехнути нихилизам”, *Летопис Матице српске*, 175: 6, стр. 992–995.
- Пантић 1995:** Михајло Пантић, „Сви су на истом”, *Политика*, 92: 29429 (23. септембар 1995.), стр. 22.
- Пијановић 2004:** Petar Pijanović, „Ono malo duše”, *Večernje novosti*, (4. 10. 2004.), <www.novosti.rs/vesti/kultura.71.html:162393-Ono-malo-duse> 16. 5. 2014.
- Путник 1990:** Радомир Путник, „Роман моралне носталгије”, *Летопис Матице српске*, 166: 3, стр. 369–370.
- Радуловић 1992а:** Милан Радуловић, „Традицијска духовност у постмодерној форми”, *Књижевност*, 47: 8–9–10, стр. 1559–1566.
- Радуловић 1992б:** Милан Радуловић, „Традицијска духовност у постмодерној форми (II)”, *Књижевност*, 47: 11–12, стр. 1807–1814.
- Срећковић 1999:** Милутин Срећковић, „Данило Николић”, *Књижевност*, 49: 11–12, стр. 1963–1969.
- Шапоња 1999:** Ненад Шапоња, „Власници бивших љубави”, у: Ненад Шапоња, *Аутобиографија читања: критике и есеји*, Београд: Просвета, стр. 18–20.
- Шапоња 2001:** Ненад Шапоња, „О страсти и коби”, *Политика*, 99: 31438 (12. мај 2001.), стр. IV.

IX БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

1. Јелена Булајић, *Од матерње мелодије до Христа*, Службени гласник, Београд, 2013.

X ПРЕДЛОГ

Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да прихвати позитивну оцену докторске дисертације „Поетика романа Данила Николића“ мр Јелене Булајић и да кандидата позове на усмену одбрану.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

- 1.
- 2.
- 3.